

Bilag 1. Arbejdsmiljøforskning med relation til de Arbejdsmedicinske klinikker

I Danmark er der tradition for at opbygge forskningsnetværk indenfor såvel arbejdsmiljø som andre samfundsrelevante forskningsområder. Sådanne arbejdsmedicinske netværk er der igennem de sidste 5-10 år etableret imellem de arbejdsmedicinske klinikker og bl.a. universiteter og universitetshospitaler. Der er tale om tværfaglig forskning konsolideret i samarbejder henover regionale og nationale grænser. Ved hjælp af netværksdannelsen er der opbygget forskningsmiljøer store nok til at fastholde en kerne af aktive forskere. Dette har ført til internationale spidskompetencer, som muliggør kontinuerlig udvikling og uddannelse indenfor disse områder.

I det følgende præsenteres igangværende forskning, som DASAM's medlemmer er involveret i. Først nævnes de områder, som er eller har været prioriteret i AMFF, efterfulgt af de områder der endnu ikke har været prioriterede emner i AMFF.

Psykosocialt arbejdsmiljø. I et samarbejde mellem de Arbejdsmedicinske klinikker (AMK'er) i Herning, Glostrup, Århus samt AMI og Center for Psykisk grundforskning, Risskov gennemføres projektet PRISME om psykisk arbejdsmiljø, stress, udbrændthed og depression.

I samarbejde med AMI gennemfører AMK i Hillerød aktuelt et større projekt vedrørende helbredseffekter i forbindelse med strukturreformen. Desuden foregår klinisk forskning vedrørende stress-ramte ved Stressklinikken, AMK-Hillerød.

Ryg & bevægeapparatet studeres i en række projekter organiseret i et netværk mellem flere AMK'er med knudepunkter på klinikkerne i Glostrup, Herning og Århus. AMI og Center for sensomotorisk interaktion ved Ålborg Universitet indgår som samarbejdspartnere i flere af disse projekter.

Der er dannet en rygforskningsgruppe mellem flere AMK'er, rygcentret i Ringe, Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik m.fl. Der er allerede lavet epidemiologiske studier af rygsmerter i forskellige erhverv, inklusivt interventionsstudier og flere studier pågår.

Forskning i bevægeapparatlidelser indgår ligeledes i de projekter der foregår indenfor social- og sundhedsområdet, primært i samarbejde med Arbejdsmiljøinstituttet. Det er planen også at inkludere forskning der kan lede til evidensbaserede strategier for håndtering af bevægeapparatlidelser i arbejdsmæssig sammenhæng.

Sammenhængen mellem arbejde og hjertekarsygdom studeres i en international gruppe med deltagelse af klinikken i Hillerød samt Arbejdsmiljøinstituttet. Desuden bidrager befolkningsundersøgelserne i Glostrup, Østerbroundersøgelsen og Copenhagen Male Study via klinikkerne på Bispebjerg og Hillerød med værdifulde data på området.

Ulykker studeres i et større netværk mellem Ulykkesanalysegruppen i Odense, Landbrugets Forskningscenter samt de Arbejdsmedicinske klinikker i Herning og Vejle. På initiativ af primært AMI og AMK Herning er der etableret et Center for forskning i arbejdsulykker med deltagelse af 6 institutioner repræsenterende tværfaglige miljøer. Der er formuleret et program og fælles forskningsprojekter.

Følgende forskningsfelter har ikke været prioriteret i AMFF's strategi indtil videre.

Reproduktionstoksikologi/epidemiologi studeres i et netværk mellem de arbejdsmedicinske klinikker i Århus, Odense og Skive samt på Århus og Odense Universitet. Der forskes i såvel fertilitet som fekunditet, og denne forskning har været internationalt toneangivende i en årrække, og ligger til grund for den aktuelle danske rådgivning på området.

Allergi, luftvejslidelser og lungetoksikologi. Forskningen har knudepunkter på Aarhus Universitet og på allergicentrene på Århus og Odense Universitet, i samarbejde med AMK i Odense, Ålborg, Vejle, Haderslev Esbjerg og Skive. Der er etableret internationale netværk, bl.a. i forbindelse med oprettelse af flere erhvervskohorter som følges m.h.p. udvikling af luftvejslidelser og allergi i træindustrien, landbruget, gartnerierhvervet, fiskeindustrien og bagerierhvervet. Der pågår desuden et populationsbaseret kohorte studie med fokus på identifikation af arbejds- og miljømæssige risikofaktorer for astma i voksenalder. Der udføres endvidere eksperimentelle studier enten som in vitro toksikologiske studier af stoffers inflammatoriske potentiale eller som mekanistiske in vivo klimakammer studier.

Indeklima studeres i såvel epidemiologiske som eksperimentelle studier i et samarbejde mellem AMK i Bispebjerg og Glostrup, Aarhus Universitet og AMI. Parterne har indgået i flere tværfaglige forskningssatsninger såvel nationalt som internationalt. Klimakamrene i Århus har i de sidste 10 år været ramme om arbejdsmedicinske studier af effekten af kontorstøv og affaldsstøv samt ozon. Center for Indeklima og Energi ved Danmarks Tekniske Universitet arbejder med indeklimaets betydning for menneskers sundhed, komfort og produktivitet i et internationalt samarbejde.

Arbejdsfastholdelse og forebyggelse af sygefravær. Arbejdsmedicinske klinikker flere steder i landet forsker i arbejdsfastholdelse og forebyggelse af sygefravær, både som studier af årsagssammenhænge og som interventionsstudier. Begge dele foregår i et tæt samarbejde med AMI, og det er intentionen at dette samarbejde skal fortsætte. Der er stadig mange årsagssammenhænge at afdække og endnu lang vej til en optimal evidensbaseret håndteringsstrategi.

Rehabilitering og forebyggelse. Med dannelsen af de nye regioner vil arbejdsmedicinen have mulighed for at indgå i et evidens- og kompetencecenter om rehabilitering og forebyggelse, der bliver dannet bl.a. i Region Hovedstaden. Der er mulighed for at beskrive et arbejdsmedicinsk indhold i rehabilitering og forebyggelse, og at bidrage til at dette emne også kan håndteres forskningsmæssigt i de nye regioner.

Søfartsmedicin studeres ved Forskningsenheden for Maritim Medicin (FMM) ved Syddansk Universitet, Esbjerg. FMM leverer en videnskabelig baseret baggrund for arbejdsmiljøindsatsen inden for søfart, fiskeri og offshore. Siden starten for mere end 10 år siden er der udført deskriptive epidemiologiske og antropologiske forskningsprojekter inden for det maritime område, og enheden har bidraget til udvikling af telemedicinen. Der er i årenes løb udviklet et betydeligt internationalt samarbejde.